Gemeente Wassenaar

VOORBLAD Voorstel aan de Raad

Zaaknummer:	Z/25/106748
Datum collegebesluit:	13 oktober 2026
Datum commissievergadering:	11 november 2026
Datum raadsvergadering:	24 november 2026
Soort Voorstel:	Adviesnota
Onderwerp:	Beleidswijzigingen vanuit de Participatiewet in Balans, Wet van school naar duurzaam werk & overige wijzigingen 2027
Portefeuillehouder:	Wethouder Baart
Programma:	P4. Een lonend Wassenaar
Kernboodschap:	Met dit voorstel actualiseert de gemeente het participatiebeleid. De wijzigingen volgen uit de Participatiewet in Balans, de Wet van school naar duurzaam werk en een actualiseringsslag van bestaand beleid. Hierdoor sluiten de lokale beleidsregels en de verordening aan op actuele wet- en regelgeving en de uitvoeringspraktijk. Daarnaast worden inwoners beter ondersteund bij participatie en blijft het beleid uitvoerbaar voor medewerkers.
Bijlagen:	1. Bijlage bij raadsvoorstel beleidswijzigingen vanuit de Participatiewet in Balans, Wet van school naar duurzaam werk & overige wijzigingen 2027; 2. Advies Adviesraad Sociaal Domein; 3. Reactie van het college van B&W op het advies van de Adviesraad Sociaal Domein.
Stukken ter inzage: *Indien dit vertrouwelijke stukken zijn of persoonsgegevens bevatten*	Nee
Beslispunten:	1. De Re-integratie- en participatieverordening Participatiewet gemeente Wassenaar 2027 vast te stellen.

Relatie met:

☐ Agendapunt:
☐ Toezegging:
☐ Amendement/motie:
☐ Schriftelijke vragen:

Adviesnota aan de Raad

Onderwerp
Beleidswijzigingen vanuit de Participatiewet in balans, Wet van school naar duurzaam werk & overige wijzigingen 2027

Inleiding
Met dit voorstel voert de gemeente wijzigingen door in verschillende beleidsregels en de Re-integratie- en participatieverordening. Hiervoor zijn drie aanleidingen:

1. De invoering van de Participatiewet in Balans;
2. De invoering van de Wet van school naar duurzaam werk;
3. Een actualisering van bestaand beleid en regelgeving.

De Participatiewet in Balans omvat een pakket aan wetswijzigingen dat de Participatiewet eenvoudiger, menselijker en beter uitvoerbaar moet maken. De Wet van school naar duurzaam werk heeft als doel om jongeren die ondersteuning nodig hebben beter te begeleiden bij de overgang van onderwijs naar werk. De wet versterkt de samenwerking tussen onderwijsinstellingen en gemeenten en vergroot de mogelijkheden om jongeren passende ondersteuning te bieden richting duurzaam werk.

Aanpassen verordening
Met dit voorstel wordt de Re-integratie- en participatieverordening Participatiewet gemeente Wassenaar 2027 aangepast zodat deze aansluit op de gewijzigde wetgeving. Daarnaast wordt gebruikgemaakt van dit moment om onderdelen van de verordening te actualiseren.

De wijzigingen in de verordening hebben onder meer betrekking op maatschappelijke participatie, mantelzorg als vorm van participatie, de vrijlatingsregeling en de ondersteuning van jongeren bij de overgang van school naar duurzaam werk. De nadere uitwerking van verschillende onderdelen vindt plaats in beleidsregels en de uitvoering.

Met vaststelling van de verordening beschikt de gemeente per 1 januari 2027 over een geactualiseerd juridisch kader dat aansluit op actuele wet- en regelgeving.

Proces
Bij de voorbereiding van de wijzigingen uit de Participatiewet in Balans is de Adviesraad Sociaal Domein betrokken. De Adviesraad heeft advies uitgebracht over de voorgestelde wijzigingen. Ook

heeft zij tijdens een inhoudelijke sessie gelegenheid gekregen om vragen te stellen en aandachtspunten mee te geven. Het advies van de Adviesraad en de reactie van het college daarop zijn te vinden in de bijlagen.

De wijzigingen uit de Wet van school naar duurzaam werk en de overige actualisaties zijn niet voorgelegd aan de Adviesraad. Dit is vooraf afgestemd, omdat deze wijzigingen grotendeels technisch van aard zijn en rechtstreeks voortvloeien uit wet- en regelgeving.

De bijlage bij dit voorstel
De inhoudelijke wijzigingen worden uitgebreider toegelicht in de bijlage bij dit voorstel. Deze bijlage bevat een overzicht van de wijzigingen die voortvloeien uit de Participatiewet in Balans, de Wet van school naar duurzaam werk en de actualisering van het beleid.

Beoogd effect
Met dit voorstel beoogt de gemeente:

- De wijzigingen vanuit de Participatiewet in balans te verwerken in de verordening. En in de uitvoering van de Participatiewet meer te werken vanuit vertrouwen en de menselijke maat centraal te stellen;
- De wijzigingen vanuit de Wet van school naar duurzaam werk te verwerken in de verordening. En jongeren zo beter te ondersteunen bij de overgang van school naar werk;
- De verordening te actualiseren zodat deze juridisch actueel is en aansluit bij de uitvoeringspraktijk.

De voorgestelde wijzigingen sluiten aan bij de ambities uit het Samenwerkingsakkoord 2026-2030 *Samen bouwen aan Wassenaar*. Daarin is opgenomen dat werk moet lonen, dat de gemeente de armoedeval wil voorkomen en inwoners wil ondersteunen om naar vermogen mee te doen in de samenleving.
De voorgestelde wijzigingen dragen hieraan bij door meer ruimte te bieden voor maatwerk, maatschappelijke participatie en ontwikkeling. Daarnaast worden belemmeringen om stappen richting werk te zetten verkleind en wordt de ondersteuning van jongeren bij de overgang van school naar duurzaam werk versterkt.
Met deze lokale invulling geeft de gemeente uitvoering aan de landelijke wetswijzigingen op een manier die aansluit bij de uitvoeringspraktijk en ambities van Wassenaar.
De inhoudelijke uitwerking van de wijzigingen is opgenomen in de bijlage bij dit voorstel.

Argumenten
1.1 De verordening ondersteunt de gewenste koers van de gemeente.
De gewijzigde verordening versterkt de wijze waarop de gemeente inwoners ondersteunt. Uitgangspunt daarbij is een mensgerichte uitvoering van de Participatiewet, waarbij ruimte is voor maatwerk, ontwikkeling en participatie naar vermogen. Hiermee sluit de verordening aan bij de ambitie uit het Dynamisch Minimabeleid om aanvraagprocedures te versoepelen en beter vindbaar te maken, voorzieningen zorgvuldig en rechtmatig in te zetten en financieel kwetsbare inwoners

goed te ondersteunen. Daarnaast biedt de verordening meer mogelijkheden om jongeren te begeleiden richting duurzaam betaald werk. De wijzigingen sluiten aan bij de uitvoeringspraktijk van de gemeente. De bijlage bevat een nadere toelichting op de lokale keuzes.

1.2 De verordening sluit aan op de gewijzigde wetgeving.
Met dit voorstel worden de wijzigingen vanuit de Participatiewet in balans en de Wet van school naar duurzaam werk verwerkt in de Re-integratie- en participatieverordening Participatiewet gemeente Wassenaar 2027. De bijlage bij dit raadsvoorstel biedt een nadere toelichting op de wijzigingen.

Kanttekeningen

1.1 Voor de implementatie van de Participatiewet in balans is meer nodig dan alleen de gewijzigde Re-integratie- en participatieverordening.
De raad besluit uitsluitend over de Re-integratie- en participatieverordening. Een deel van de wijzigingen vanuit de Participatiewet in Balans wordt nader uitgewerkt in beleidsregels of de uitvoering. Deze vallen onder de bevoegdheid van het college. De gemeente heeft bewust gekozen om verordening en beleidsregels gelijktijdig aan te passen. Het college stelde de beleidsregels Re-integratie en participatie onder voorbehoud van vaststelling van de verordening vast. Op deze manier wordt aandacht gegeven aan de juridische volgordelijkheid, de integraliteit en samenhang tussen verordening en beleidsregels en het tijdspad van de wetswijzigingen.

Uitvoering: Financiën

De financiële gevolgen van de voorgestelde wijzigingen in de verordening als gevolg van de Participatiewet in Balans zijn op dit moment nog niet volledig inzichtelijk. Wel kunnen enkele wetswijzigingen op termijn leiden tot hogere uitvoeringskosten en mogelijk hogere uitkeringslasten. Zo vraagt de wet om meer maatwerk in de uitvoering, waardoor de werkzaamheden van consulenten naar verwachting meer tijd zullen vragen. De financiële effecten hiervan zijn op dit moment nog onzeker.
De wijzigingen in de verordening die voortvloeien uit de Wet van school naar duurzaam werk hebben naar verwachting beperkte financiële gevolgen. De verruiming van de doelgroep kan leiden tot een toename van het beroep op ondersteuning en daarmee tot hogere uitvoeringskosten. Hiertegenover staat dat de gemeente vanuit het Rijk middelen ontvangt voor de begeleiding van deze doelgroep.
Het uitgangspunt is dat de uitvoering plaatsvindt binnen de bestaande budgetten en de aanvullende middelen die het Rijk beschikbaar stelt. Omdat zowel de kosten als de budgetten nog onzeker zijn, monitort de gemeente de financiële effecten. Als aanvullende middelen noodzakelijk blijken, volgt via de P&C-documenten een voorstel voor de financiering.

Uitvoering: Juridisch kader

De juridische grondslag voor dit voorstel bestaat onder meer uit:

- De Participatiewet, waarin de wettelijke kaders voor inkomensondersteuning, participatie en re-integratie zijn vastgelegd. De wijzigingen uit de Participatiewet in Balans en de Wet

van school naar duurzaam werk maken aanpassing van lokaal beleid en de gemeentelijke verordening noodzakelijk.

- Artikel 147 van de Gemeentewet, waarin is bepaald dat de gemeenteraad verordeningen vaststelt. Op grond hiervan is de raad bevoegd de Re-integratie- en participatieverordening vast te stellen.
- Artikel 108 van de Gemeentewet, waarin is bepaald dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van wettelijke taken die aan hen zijn opgedragen. De uitvoering van de Participatiewet behoort tot deze gemeentelijke verantwoordelijkheid.

Uitvoering: Communicatie, Bekendmaking en Inwonersparticipatie

De vastgestelde verordening wordt overeenkomstig de wettelijke voorschriften bekendgemaakt in het Gemeenteblad.
De gemeente kiest voor een doelgroepgerichte communicatiestrategie. Inwoners ontvangen alleen informatie die relevant is voor hun persoonlijke situatie. Inwoners worden tijdig geïnformeerd voorafgaand aan de inwerkingtreding van de wijzigingen per 1 januari 2027. Afhankelijk van de aard van de wijziging wordt gebruikgemaakt van verschillende communicatiemiddelen, waaronder de gemeentelijke website, de nieuwsbrief voor inwoners met een bijstandsuitkering, gesprekken met consulenten en doelgroepgerichte brieven.
Relevante samenwerkingspartners binnen het sociaal domein worden na vaststelling door de raad, met een brief geïnformeerd over de wijzigingen en de wijze waarop de gemeente hier uitvoering aan geeft.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. A.P.A. Oostermeijer,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester